Mariandrie Chrysostomou

You Can't Put Lipstick on a Pig, 2021

Mirror, colored film, lipstick, glitter glue

*English text follows.

Η Κίρκη ήταν μια από τις πιο ισχυρές μάγισσες της ελληνικής μυθολογίας. Πατέρας της ήταν ο θεός Ήλιος και μητέρα της η Πέρση, μία από τις Ωκεανίδες. Η Κίρκη ζούσε στο νησί στο οποίο ήταν βασίλισσα, την Αιαία και μεταμόρφωνε τους εχθρούς της ή όσους την προσέβαλαν σε ζώα με τη χρήση μαγικών ποτών, καθώς γνώριζε πολλά για τα βότανα και τη φαρμακευτική τους επίδραση. Η Κίρκη είναι γνωστή από την Οδύσσεια του Ομήρου όπου παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο σε μια από τις σημαντικότερες περιπέτειες του Οδυσσέα. Περιγράφεται να ζει σε ένα μέγαρο στη μέση ενός ξέφωτου, σε ένα πυκνό δάσος, και να υφαίνει σε έναν τεράστιο αργαλειό. Εκεί έφθασαν ο Οδυσσέας και οι σύντροφοί του κατά την περιπλάνησή τους. Τους πρώτους από αυτούς που την επισκέφθηκαν η Κίρκη προσκάλεσε σε γεύμα με φαγητά στα οποία είχε ρίξει κάποιο από τα μαγικά της φίλτρα. Μετά το φαγητό, τους άγγιξε με το μαγικό της ραβδάκι και τους μεταμόρφωσε σε γουρούνια. Μόνο ο Ευρύλοχος, που την υποψιάστηκε από την αρχή, γλίτωσε και ειδοποίησε τον Οδυσσέα και τους άλλους που είχαν μείνει στα πλοία τους. Η Κίρκη θα χρησιμοποιούσε και τη μαγεία της στον Οδυσσέα, αν δεν τον βοηθούσε ο θεός Ερμής, ο οποίος του παρείχε συμβουλές και ένα φίλτρο για να μπορέσει να αντισταθμίσει αυτό της Κίρκης. Στη συνέχεια, η Κίρκη και ο Οδυσσέας έγιναν εραστές και ξανάδωσε στους συντρόφους του την ανθρώπινη τους μορφή δίνοντας τους επίσης πιο πολλή ομορφιά, πιο πολλή δύναμη και περισσότερη εξυπνάδα. Για ένα χρόνο ο Οδυσσέας και το πλήρωμά του ζούσαν σε έναν σχετικό παράδεισο. Όταν τελικά έρχεται η ώρα για τον Οδυσσέα να φύγει από την Κίρκη, αυτή του δίνει οδηγίες πως να επιστρέψουν πίσω στην πατρίδα τους, περιγράφοντας τους δύο διαφορετικές πορείες. Με αυτό τον τρόπο γίνεται ένα από τα πρόσωπα που βοηθούν πιο πολύ τον Οδυσσέα αν και αυτό δεν υπογραμμίζεται αρκετά και γενικά στην αντίληψη του κόσμου έχει εμπεδωθεί η άποψη ότι ήταν μια κακιά μάγισσα που απεχθανόταν τους ανθρώπους, .

Η Μαριάντρη Χρυσοστόμου επικεντρώνεται στην πράξη της Κίρκης να μεταμορφώνει τους άντρες σε γουρούνια. Γιατί γουρούνια; Γιατί επιλέγει ειδικά να τους μεταμορφώνει σε γουρούνια; Ίσως από εδώ προέρχεται η κοινή πεποίθηση ότι όλοι οι άντρες είναι γουρούνια; Πώς μετατρέπεται ένα ζώο σε σύμβολο χυδαίας συμπεριφοράς; Η καλλιτέχνης αναρωτιέται γιατί ο μύθος διερευνάται από την οπτική ότι η Κίρκη ήταν μια κακιά μάγισσα και όχι από την οπτική ότι κάτι μπορεί να είχε συμβεί που πυροδότησε τις ενέργειές της; Σε τελική ανάλυση, το νησί της ήταν μια στάση για κουρασμένους ταξιδιώτες που δεν είχαν

άλλες προθέσεις παρά να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους για: ξεκούραση, φαγητό, κλοπή, λεηλασία και βιασμό.

Η καλλιτέχνης εμπνέεται από το βιβλίο της Madeline Miller για την Κίρκη. Πριν το διαβάσει, η Κίρκη ήταν μια κακή μάγισσα, γεμάτη δυσαρέσκεια και μίσος προς τους άλλους. Οι περισσότερες από τις γυναίκες που εκπροσωπούνται στη μυθολογία είναι είτε πολύ ισχυρές είτε δεν έχουν καμία επιρροή. Η Κίρκη είναι διαφορετική! Αν και είναι θεά, έχει μια πιο ανθρώπινη πλευρά, μια ανθρώπινη φωνή και αδυναμία για τους ανθρώπους. Είναι εύθραυστη, αλλά ταυτόχρονα δυνατή, θυμώνει, αλλά δείχνει ευγένεια στους ξένους. Είναι περιθωριοποιημένη εξαιτίας των δυνάμεών της, επειδή οι γυναίκες δεν πρέπει να είναι τόσο ισχυρές. «Μου αρέσει να φαντάζομαι την Κίρκη ως ανθρώπινη γυναίκα. Δεν είναι ούτε κακιά ούτε αθώα είναι απλά πολύπλευρη. Μια γυναίκα που πληγώθηκε και έπρεπε να υπερασπιστεί τον εαυτό της. Μια γυναίκα που δέχθηκε σεξουαλική επίθεση και περίμενε κάποιον να τη σώσει. Συνέχισε να περιμένει, αλλά κανείς δεν εμφανίστηκε, και ακόμα κι αν το έκαναν, πιθανότατα να την κατηγορούσαν.»

Αλλά ποιος φταίει; Ποιος είναι το πραγματικό ζώο σε αυτήν την περίπτωση;

//

Circe was one of the most powerful enchantresses of Greek mythology. She was the daughter of the Greek sun god Helios, and his wife, the Oceanid Perse. Circe lived on the island where she was queen, Aiaia, and transformed her enemies or those who offended her into animals with the use of magic drinks, as she knew a lot about herbs and their medicinal effect. Circe is most famous for her encounter with Odysseus, as told by Homer and other writers. She is described as living in a mansion in the middle of a clearing, in a dense forest, and weaving on a huge loom. Odysseus and his companions arrived there during their wandering. Circe invited the first of Odysseus' crew who visited her to a meal with food to which she had thrown one of her magic potions. After the meal, she touched them with her magic wand and transformed them into pigs. Only Eurylochus, who suspected her from the beginning, escaped and alerted Odysseus and the others who had remained on their ships. Circe would have used her magic upon Odysseus as well, but the king of Ithaca was aided by Hermes, with the god giving him advice as well as a potion to counteract that of Circe. Circe and Odysseus became lovers, and not only did she restore Odysseus' companions into their human form, but she also made them more handsome, stronger and smarter. For a year Odysseus and his crew lived in a relative paradise. Eventually, when it was time for Odysseus to leave Circe, gladly provided her lover with instructions, describing two paths to lead him back home. Circe became one of the people who helped Odysseus the most.

Mariandrie Chrysostomou focuses on Circe's act of transforming men into pigs. Why pigs? Why did she choose to transform them particularly into pigs? Is this where the common belief that all men are pigs derives from? How is an animal converted into a symbol for crude behaviour? The artist wonders why the narrative is investigated from the lens that Circe was a ferocious w(b)itch, and not from the perspective that something might have happened that triggered her actions. After all, her island was a stop for weary travellers that had no other intentions than to satisfy their needs; rest, eat, steal, loot and rape.

The artist draws inspiration from Madeline Miller's renowned book on Circe. Before then, Circe was an evil witch, full of resentment and hatred towards others. Most of the women represented in mythology are either too powerful or cause no influence at all. Circe is different! Although she is a Goddess, she has a human side, a human-like voice, and a soft spot for humans. She is fragile, but at the same time mighty, she gets angry, but she shows kindness to strangers. She is marginalized for her powers because women are not supposed to be that powerful. "I like to imagine Circe as a human woman. She is neither a villain nor innocent, she is just perplexed. She is just a woman who was hurt and had to stand up for herself. A woman who was sexually assaulted and was waiting for someone to save her. She kept waiting, but no one showed up, and even if they did, they would most probably blame her."

But who's to blame? Who's the real animal in this situation?